

4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

4.1. Վճարային հաշվեկշիռը 2018 թվականին

Ըստ նախնական տվյալների, 2018 թվականին ԱՀ վճարային հաշվեկշռի¹ ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 19692.4 մլն դրամ, որը 2017թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ աճել է 8169.6 մլն. դրամով:

ԱՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը 2017-2018թթ.

/մլն դրամ/

	2017թ.	2018թ.	Բացարձակ փոփոխությունը
ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇԻՎ	-11 522,7	-19 692,4	-8 169,7
Կրեդիտ	136 292,2	159 197,2	22 905,0
Դեբետ	147 814,9	178 889,6	31 074,7
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-50 607,5	-62 239,6	-11 632,1
Կրեդիտ	93 791,4	110 856,4	17 065,0
Դեբետ	144 398,9	173 096,0	28 697,1
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ	-58 086,4	-66 366,0	-8 279,6
Կրեդիտ	75 488,3	97 605,9	22 117,6
Դեբետ	133 574,7	163 971,9	30 397,2
<i>Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի</i>	<i>-58 086,4</i>	<i>-66 366,0</i>	<i>-8 279,6</i>
Կրեդիտ	75 488,3	97 605,9	22 117,6
Դեբետ	133 574,7	163 971,9	30 397,2
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	7 478,9	4 126,5	-3 352,4
Կրեդիտ	18 303,1	13 250,6	-5 052,5
Դեբետ	10 824,2	9 124,1	-1 700,1
Տրանսպորտ	-3 261,2	-4 495,9	-1 234,7
Կրեդիտ	2 010,4	1 831,7	-178,7
Դեբետ	5 271,6	6 327,6	1 056,0
Ճանապարհորդություն	-3 783,8	-1 077,1	2 706,7
Կրեդիտ	1 120,8	1 103,6	-17,2
Դեբետ	4 904,6	2 180,7	-2 723,9
Այլ	14 523,9	9 699,5	-4 824,4
Կրեդիտ	15 171,9	10 315,2	-4 856,7
Դեբետ	648,0	615,7	-32,3
ՍԿԶԵՆԱԿԱՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	-2 696,4	-4 601,7	-1 905,3
Կրեդիտ	323,9	1 000,1	676,2
Դեբետ	3 020,3	5 601,8	2 581,5
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	41 781,1	47 148,8	5 367,7
Կրեդիտ	42 176,9	47 340,7	5 163,8
Դեբետ	395,8	191,9	-203,9
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇԻՎ	4 884,5	2 740,9	-2 143,6
Կրեդիտ	4 884,5	2 740,9	-2 143,6
Դեբետ	0,0	0,0	0,0
<i>Զուտ վարկավորում(+)</i> <i>զուտ փոխառություն(-)</i> <i>ընթացիկ և կապիտալի հաշիվներից</i>	<i>-6 638,3</i>	<i>-16 951,5</i>	<i>-10 313,2</i>
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇԻՎ	-24 387,8	-29 956,1	-5 568,3
<i>Զուտ վարկավորում(+)</i> <i>զուտ փոխառություն(-)</i> <i>ֆինանսական հաշիվից</i>	<i>-24 387,8</i>	<i>-29 956,1</i>	<i>-5 568,3</i>
Ուղղակի ներդրումներ	-1 353,9	-1 160,2	193,7
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	1 353,9	1 160,2	-193,7

	2017թ.	2018թ.	Բացարձակ փոփոխությունը
Պորտֆելային ներդրումներ	0,0	0,0	0,0
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	0,0	0,0	0,0
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0,0	0,0	0,0
Այլ ներդրումներ	-23 033,9	-28 795,8	-5 762,1
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	202 503,7	211 051,5	8 547,8
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	225 537,6	239 847,3	14 309,7
Պահուստային ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Չուտ սխալներ և բացթողումներ	-17 749,5	-13 004,5	4 745,0

¹ ԼՂՀ ԱԿԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքը ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանսական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հոդվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՄԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման) :